

Actius compromesos en activitats de finançament

Al tancament de 2015 hi ha certs actius financers compromesos en operacions de finançament, és a dir, aportats com a col·lateral o garantia respecte a certs passius. Aquests actius corresponen principalment a préstecs vinculats a l'emissió de cèdules hipotecàries, cèdules territorials o bons de titulització a llarg termini (vegeu la nota 21 i els annexos III i IV dels comptes anuals consolidats de 2015). La resta d'actius compromesos són valors representatius de deute que són lliurats en operacions de cessió temporal d'actius, els col·laterals pignorat (préstecs o instruments de deute) per accedir a determinades operacions de finançament amb bancs centrals i tota mena de col·lateral lliurat per garantir l'operativa de derivats.

D'altra banda, el banc ha utilitzat part de la seva cartera de préstecs i crèdits homogenis en títols de renda fixa a través de la transferència dels actius a diferents fons de titulització creats amb aquesta finalitat. D'acord amb el que regula la normativa vigent, les titulitzacions en què no s'hagi produït una transferència substancial del risc no es poden donar de baixa del balanç (vegeu el detall dels fons de titulització en l'Annex II dels comptes anuals consolidats de 2015).

Vegeu més informació sobre els programes de finançament en el mercat de capitals a continuació, en risc de liquiditat.

Risc de liquiditat

Definició

El risc de liquiditat apareix per la possibilitat d'incórrer en pèrdues a causa de la incapacitat d'atendre els compromisos de pagament, encara que sigui de manera temporal, perquè no es disposa d'actius líquids o no es pot accedir als mercats per obtenir refinançament a un preu raonable. Aquest risc es pot derivar per motius sistèmics o particulars de l'entitat.

El grup està exposat a requeriments diaris dels seus recursos líquids disponibles per les mateixes obligacions contractuals dels instruments financers que negocia, com ara venciments de dipòsits, disposicions de crèdits, liquidacions d'instruments derivats, etc. L'experiència mostra, però, que acaba sent requerit un import mínim, fet que, a més a més, és predictable amb un alt nivell de confiança.

En aquest àmbit, el grup Banc Sabadell té com a objectiu mantenir uns actius líquids i una estructura de finançament que, d'acord amb els seus objectius estratègics i sobre la base del seu *risk appetite statement*, li permeti atendre amb normalitat els seus compromisos de pagament a un cost raonable, ja sigui en condicions de normalitat o en una situació d'estrès provocada tant per factors sistèmics com idiosincràtics.

Per complir amb aquests objectius, l'estratègia actual de gestió del risc de liquiditat del grup es basa en els següents principis i pilars, tenint en compte el model de negoci detallista del grup i els objectius estratègics definits:

- Implicació del Consell d'Administració i de l'alta direcció en la gestió i el control del risc de liquiditat i finançament.
- Clara segregació de funcions entre les diferents àrees dins de l'organització, amb una delimitació clara entre les tres línies de defensa, que proporciona independència en la valoració de posicions i en el control i l'anàlisi de riscos.
- Sistema de gestió de liquiditat descentralitzat per a les unitats més rellevants, però amb un sistema de supervisió i gestió del risc centralitzat.
- Processos sòlids d'identificació, mesurament, gestió, control i informació sobre els diferents riscos de liquiditat i finançament a què es troba sotmès el grup.
- Existència d'un sistema de preus de transferència per traslladar el cost de finançament.
- Estructura de finançament equilibrada, basada fonamentalment en dipòsits de la clientela.
- Base àmplia d'actius líquids no compromesos i immediatament disponibles per generar liquiditat que componen la primera línia de defensa del grup.
- Diversificació de les fonts de finançament, amb recurs controlat al finançament majorista a curt termini i sense dependència de proveïdors de fons individuals.
- Autofinançament de les filials bancàries estrangeres rellevants.
- Vigilància del grau d'*encumbrance* del balanç del grup.
- Manteniment d'una segona línia de liquiditat que inclou la capacitat d'emissió de cèdules hipotecàries i territorials.
- Disponibilitat d'un pla de contingència de liquiditat.

Gestió de la liquiditat

La gestió de la liquiditat a Banc Sabadell té com a objectiu garantir el finançament de l'activitat comercial a un cost i termini adequats, tot minimitzant el risc de liquiditat. Els últims anys, la política de finançament de l'entitat s'ha enfocat a generar *gap* de liquiditat del negoci comercial, a reduir el finançament total en mercats majoristes (que pujava a 27.436 milions d'euros al tancament de 2015) i a incrementar la posició de liquiditat del banc.

Com a polítiques bàsiques s'estableix que totes les unitats de gestió han de complir amb els requeriments reguladors locals i amb els límits interns. Aquests límits s'estableixen a primer nivell per al perímetre consolidat del grup Banc Sabadell i com a límits de gestió per a cada una de les unitats de gestió. Així mateix, s'estableixen uns límits individuals per unitat de gestió homogenis que es basen en les particularitats de negoci i risc de cada jurisdicció. Aquests límits, pel que fa al grup o a la unitat de gestió, segons que s'escaigui, s'estableixen per a les variables següents:

- Garanties col·laterals en pòlissa del Banc d'Espanya: S'estableix un valor mínim que es pot obtenir mitjançant actius descomptables en el conjunt de bancs centrals nacionals del Sistema Europeu de Bancs Centrals.
- Cobertura coeficient de caixa: La posició acumulada de la cobertura de reserves mínimes de tots els bancs del grup en qualsevol dia se situarà entre el següent límit superior i inferior:
 - 1 Saldo mínim en compte del Banc d'Espanya.
 - 2 Indicador de seguiment del saldo diari acumulat màxim.
 - 3 Límit inferior del saldo diari acumulat.
- Matriu de sensibilitats per termini i producte: Per a la gestió operativa de la liquiditat es pot incórrer en un cert risc d'interès que es limita per a cada termini i producte a través d'una matriu de sensibilitat màxima.
- Nivell màxim de necessitats de finançament del balanç comercial.
- Indicador de compromisos no disposats: S'estableix un valor màxim del conjunt de pòlisses de crèdit, línies de targetes de crèdit, línies de descompte i hipoteques personals formalitzades i, per tant, que representen un compromís davant d'un tercer, pendents de disposar. El control d'aquest indicador s'efectua de manera mensual.
- Actius líquids disponibles: S'haurà de disposar en tot moment d'actius d'alta qualitat, segons la definició de la ràtio normativa LCR (*liquidity coverage ratio*), pel que exigeix la mateixa norma més un coixí de gestió sobre les sortides netes en 30 dies establertes per aquesta ràtio.
- Línies interbancàries: Igualment, per al finançament en mercats majoristes s'estableixen les línies amb contrapartides bancàries i cambres de compensació.
- *Survival horizon*: L'entitat ha de disposar d'un coixí d'actius líquids suficients per afrontar un període d'estrès, de manera que pugui estar sense captar liquiditat i sense que això afecti el seu correcte funcionament durant un període mínim d'un any.
- *Loan to deposit* (LTD): S'estableix un nivell objectiu de LTD que garanteixi l'estabilitat en l'estructura de finançament del grup.

El grup, en relació amb la gestió de la liquiditat, segueix una estructura basada en unitats de gestió de la liquiditat (UGL). Cada UGL és responsable de la gestió de la seva liquiditat i de fixar les seves pròpies mètriques de control del risc de liquiditat, en coordinació amb les funcions corporatives del grup. Actualment, les UGL són Banc Sabadell (inclou OFEX), Sabadell United Bank (SUB), Banc Sabadell d'Andorra (BSA), Banc Sabadell Mèxic i TSB.

Eines/mètriques de seguiment i control de la gestió del risc

Les eines bàsiques de gestió i mesurament del risc de liquiditat són:

- Informació relativa a saldos diaris d'actius i passius.
- Informació de la situació d'actius líquids i segones línies de liquiditat prenent com a base l'import disponible d'actius descomptables al BCE i la capacitat de generar-los. A més a més, Banc Sabadell analitza la fortalesa de la seva cartera d'actius líquids com a actius descomptables al BCE mitjançant una anàlisi de sensibilitat de la base d'actius elegibles en diferents escenaris combinats de caigudes de *rating* i impactes en els preus de mercat dels actius. El resultat d'aquest objectiu és comprovar que la base d'actius elegibles de l'entitat és prou forta per garantir que l'entitat manté suficients actius elegibles disponibles, atesa la seva posició actual amb el BCE.
- Informació de venciments dels finançaments en els mercats financers majoristes a curt, mitjà i llarg termini.
- Exercicis periòdics de *stress test*. Banc Sabadell realitza periòdicament un exercici d'estrès centrant-se en la posició de l'entitat en el mercat institucional, en què es considera un tancament prolongat dels mercats de capitals i interbancari combinat amb una fugida de dipòsits de les institucions i empreses que gestionen la seva tresoreria de manera professional. Aquests exercicis d'estrès fixen un horitzó de supervivència (*survival horizon*), que indica el període en què l'entitat pot estar sense captar liquiditat sense que afecti el seu correcte funcionament, i permet garantir que l'entitat manté un coixí d'actius líquids suficients per fer front al saldo net d'entrades i sortides en una situació d'estrès. Complementàriament a aquest exercici, el banc porta a terme un exercici d'estrès que, a diferència de l'anterior i de manera addicional, té en compte la completa disposició de tots els disponibles del banc durant el període d'un mes, la sortida d'un 7,5% de la base de dipòsits de la clientela detallista (llars i pimes), d'un 15% de la base de dipòsits d'administracions públiques i empreses en el període d'un mes i la no-renovació de tots els valors col·locats a la clientela detallista. A més a més, Banc Sabadell elabora mensualment un pla de contingència en què es consideren dues situacions diferents d'estrès de liquiditat: el cas d'una crisi sistèmica i el d'una crisi específica de Banc Sabadell. Aquest pla de contingència considera la capacitat d'emissió del banc en el mercat de capitals en cadascun dels escenaris, així com tots els actius en el balanç susceptibles de generar liquiditat, i estableix per a cada classe d'actius, i en funció de l'escenari de crisi, el percentatge que es podria fer líquid en el termini d'una setmana i un mes, per obtenir així la liquiditat contingent de l'entitat en una situació de crisi de liquiditat.
- *Early warning indicators* (EWI). Banc Sabadell ha dissenyat i implementat un sistema d'alertes

S'ha continuat generant *gap* de liquiditat del negoci comercial i reduint el finançament total en els mercats majoristes i l'increment de la posició de liquiditat.

primerenques que permeten identificar tensions que hi pugui haver en els mercats de capitals i en la mateixa estructura de finançament del grup que posin en perill la posició de liquiditat. Aquests EWI fixen uns límits per a diferents variables financeres de l'entitat, de manera que, un cop sobrepassats aquests límits, l'entitat s'ha de plantejar prendre diferents mesures i accions correctives per tal de preservar la liquiditat del grup.

- Informació general de la situació en els mercats financers: emissions, *spreads*, informes d'agències externes de qualificació, etc.

El marc de *reporting* i control del risc dels límits de gestió del risc de liquiditat inclou:

- Supervisió dels riscos de liquiditat en l'àmbit global calculant de manera independent les mètriques de gestió de risc dins dels sistemes de riscos.
- Definir les metodologies de mesurament de riscos i comprovar el correcte funcionament dels sistemes de mesurament i control.
- Seguiment diari dels indicadors i límits de risc reportant a les diferents unitats de gestió (Direcció de Tresoreria i Mercat de Capitals i Direcció de Gestió Financera).
- Control i anàlisi sistemàtica del consum de límits, identificant els incompliments i activant els protocols necessaris per a la seva correcció.
- Establir i generar el marc d'informació necessari per a l'òptim seguiment i control dels límits de gestió del risc.

Estratègia de finançament i evolució de la liquiditat el 2015

La font principal de finançament del grup és la base de dipòsits a la clientela (principalment comptes a la vista i dipòsits a termini captats a través de la xarxa comercial), complementada amb el finançament via mercat interbancari i mercats de capitals en què l'entitat manté vius diferents programes de finançament a curt i llarg termini amb l'objectiu d'assolir un nivell de diversificació adequat per tipus de producte, termini i inversor. L'entitat també manté una cartera diversificada d'actius líquids

majoritàriament elegibles com a col·lateral per a les operacions de finançament amb el Banc Central Europeu (BCE).

Recursos de clients en el balanç

El 31 de desembre de 2015, els recursos de clients en el balanç presenten un saldo de 131.489 milions d'euros, respecte d'un saldo de 94.461 milions d'euros al tancament de 2014 i de 94.497 milions d'euros al tancament de 2013 (39,2% d'increment el desembre de 2015 respecte al desembre de 2014 com a resultat de l'adquisició de TSB el juny de 2015 i -0,04% de disminució el desembre de 2014 respecte al desembre de 2013). L'any 2015 s'ha continuat amb el moviment de saldos des de dipòsits a termini a comptes a la vista i a fons d'inversió, com a resultat de l'evolució decreixent dels tipus d'interès. El 31 de desembre de 2015, el saldo dels comptes a la vista (comptes corrents i comptes d'estalvi) totalitzava 84.536 milions d'euros (+95,3%), en detriment dels dipòsits a termini, que van presentar una caiguda de l'11,7% (T4).

Vegeu el detall dels recursos de clients fora del balanç, gestionats pel grup, i els comercialitzats però no gestionats en la nota 31 dels comptes anuals consolidats de 2015.

Els dipòsits de l'entitat es comercialitzen a través de les següents unitats/societats de negoci del grup (Banca Comercial, Banca Corporativa i Negocis Globals, Banca Privada, SUB i TSB). Vegeu el detall de volums d'aquestes unitats de negoci en l'apartat de "Resultats per negocis" de l'informe de gestió.

Durant l'any 2015 s'ha estabilitzat la generació de *gap* comercial, i ha continuat, encara que de manera més moderada, amb la tendència positiva observada els últims anys, fet que ha permès, d'una banda, continuar amb la política de l'entitat de refinançar parcialment els venciments en mercat de capitals, i al mateix temps, amb la pauta de reducció de la ràtio *loan to deposit* (LTD) del grup (des d'un 147% al tancament de 2010 fins a un 106,5% al tancament de 2015). L'evolució de la ràtio durant l'any també ha estat afavorida per la incorporació de TSB el juny de 2015, amb una estructura de finançament principalment concentrada en dipòsits a la clientela. Per calcular la ràtio *loan to deposit* (LTD) es computa en el numerador la inversió creditícia neta ajustada pel finançament subvencionat i en el denominador el finançament detallista.

En milions d'euros

	2015	3 mesos	6 mesos	12 mesos	>12mesos	Sense venc.
Total recursos de clients en el balanç (*)	131.489	8,7%	8,0%	12,7%	6,3%	64,3%
Dipòsits a termini	42.947	25,2%	22,5%	34,6%	17,7%	0,0%
Comptes a la vista	84.536	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Emissions detallistes	4.006	15,9%	21,6%	46,4%	16,1%	0,0%

(*) Inclou dipòsits de clients (ex-repos) i altres passius col·locats per la xarxa comercial: obligacions necessàriament convertibles en accions, bons simples de Banc Sabadell, pagarés, etc.

T4 Recursos de clients en el balanç per venciments

En milions d'euros

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	>2022	Saldo viu
Bons i cèdules hipotecàries	2.876	2.022	1.561	1.124	2.172	2.013	1.859	13.628
Emissions avalades	—	1.058	—	—	—	—	—	1.058
Deute sènior	1.412	—	100	—	—	—	25	1.537
Deute subordinat i preferents	299	66	—	—	425	565	33	1.388
Altres instruments financers a mitjà i llarg termini	—	—	18	—	—	10	6	34
Total	4.587	3.146	1.679	1.124	2.597	2.589	1.923	17.645

T5 Venciments de les emissions dirigides a inversors institucionals per tipus de producte

Mercat de capitals

Resultat del procés de despallanquejament que ha experimentat l'entitat i de l'èxit en la captació de dipòsits, el percentatge de finançament en mercats majoristes ha anat minvant els últims anys. Al tancament de 2015, el saldo viu de finançament en mercat de capitals era de 27.436 milions d'euros, que sense tenir en compte TSB pujava a 22.961 milions respecte d'un saldo de 23.106 milions al tancament de 2014. Per tipus de producte, el desembre de 2015, 13.628 milions d'euros de l'import total col·locat en el mercat de capitals corresponien a cèdules hipotecàries; 2.816 milions, a pagarés i ECP col·locats a inversors majoristes; 2.595 milions, a deute sènior (dels quals 1.058 corresponen a operacions amb aval de l'Estat provinents de la integració de Banco CAM); 1.388 milions, a emissions de deute subordinat i participacions preferents; 6.974 milions d'euros, a bons de titulització col·locats en el mercat (dels quals 3.951 milions d'euros corresponen a TSB), i 34 milions d'euros, a altres instruments financers a mitjà i llarg termini (T5).

El grup Banc Sabadell fa actuacions i manté actius diversos programes de finançament en els mercats de capitals, amb l'objectiu de diversificar les diferents fonts de liquiditat.

En relació amb el finançament a curt termini, l'entitat manté un programa de pagarés d'empresa i un programa d'euro commercial paper (ECP):

- Programa de pagarés d'empresa: Aquest programa regula les emissions de pagarés i està dirigit a inversors

institucionals i detallistes. El 5 de març de 2015 es va registrar a la CNMV el programa de pagarés d'empresa de 2015 de Banc Sabadell, amb un límit d'emissió de 6.000 milions d'euros ampliables fins a 9.000 milions. El saldo viu del programa de pagarés ha augmentat durant l'any, tant el saldo viu col·locat entre inversors no qualificats com a la clientela institucional. El 31 de desembre el saldo viu era de 3.661 milions d'euros (net dels pagarés subscrits per empreses del grup) respecte als 2.745 milions el 31 de desembre de 2014.

- Programa d'euro commercial paper (ECP), adreçat a inversors institucionals, amb el qual s'emeten valors a curt termini en diferents divises: euros, dòlars americans i lliures. El 18 de desembre de 2015 Banc Sabadell va renovar el seu programa per un import nominal màxim de 3.500 milions d'euros. Aquest programa s'ha incrementat des de 165,2 milions d'euros al tancament de 2014 fins a 275,9 milions el 31 de desembre de 2015.

En relació amb el finançament a mitjà i llarg termini, l'entitat manté els següents programes vius:

- Programa d'emissió de valors no participatius registrat a la CNMV (programa de renda fixa): Aquest programa regula les emissions de bons i obligacions, simples i subordinades, i cèdules hipotecàries i territorials i bons estructurats efectuades segons la legislació espanyola a través de la CNMV i dirigides a inversors tant nacionals com estrangers. El límit disponible per

a noves emissions en el programa d'emissió de valors no participatius de 2015 de Banc Sabadell el 31 de desembre de 2015 era de 6.145,8 milions d'euros (el 31 de desembre de 2014 el saldo viu en el programa de renda fixa de 2014 era de 5.912,7 milions d'euros).

Durant el 2015, Banc Sabadell ha realitzat emissions sota el programa de renda fixa vigent en cada moment per un total de 10.354,2 milions d'euros, entre emissions retingudes i col·locades. Al llarg de l'any, l'entitat ha accedit al mercat en diferents ocasions aprofitant les finestres de liquiditat disponibles. Concretament, Banc Sabadell va fer dues emissions públiques de cèdules hipotecàries a cinc anys el maig i l'octubre de 2015 per un total de 750 i 1.000 milions d'euros, respectivament; dues emissions de cèdules hipotecàries a vuit anys per un import conjunt de 300 milions d'euros, subscrites íntegrament pel Banc Europeu d'Inversions (BEI); deu emissions de deute sènior a un termini entre un i dos anys per un import total de 2.750 milions d'euros, i nou emissions de bons estructurats per un total de 111 milions d'euros i terminis compresos entre un i cinc anys. En el context actual de mercat, l'entitat tindria capacitat per emetre en diferents formats i terminis.

- Titulització d'actius: Des de l'any 1993 el grup ha estat molt actiu en aquest mercat i ha participat en diversos programes de titulització, en alguns casos conjuntament amb altres entitats de màxima solvència, cedint préstecs hipotecaris, préstecs a petites i mitjanes empreses, préstecs al consum i drets de crèdit derivats de contractes d'arrendaments financers.

Actualment, hi ha 35 operacions de titulització d'actius vives (incloent-hi les titulitzacions de Banco Guipuzcoano, Banco CAM, BMN, Banco Gallego i TSB), si bé una part dels bons emesos van ser retinguts per l'entitat com a actius líquids elegibles per a operacions de finançament amb el Banc Central Europeu i la resta dels bons es van col·locar en el mercat de capitals. Al tancament de 2015, el saldo de bons de titulització col·locats en el mercat era de 6.974,4 milions d'euros.

Per raons d'eficiència, durant el 2015 s'han cancel·lat anticipadament set operacions de titulització amb saldos vius relativament reduïts (vegeu més detall d'informació sobre els fons de titulització en l'Annex II de la memòria).

En termes generals, el 2015 el to en els mercats ha estat positiu, tot i que hi ha hagut diferents episodis de volatilitat que han redundat en tensions i, fins i tot, en un tancament de mercats durant períodes relativament prolongats. En el conjunt del sistema no s'han refinançat gran part dels venciments en el mercat, fet que, juntament amb les mesures d'estímul del BCE a l'economia de l'últim trimestre de 2014, ha redundat en un excés de liquiditat.

Banc Sabadell ha participat en aquestes mesures d'estímul del BCE acudint, tant el 2014 com el 2015, a les subhastes de liquiditat a quatre anys amb objectiu específic (TLTRO o targeted longer-term refinancing

operations) per un import total d'11.000 milions d'euros. L'entitat també ha participat en el Programa de compra de cèdules hipotecàries (CBPP3) posat en marxa pel Banc Central Europeu.

L'excés de liquiditat en el mercat, en combinació amb un escenari de tipus negatius a curt termini, ha abaratit els finançaments en repo respecte a altres alternatives. El 31 de desembre de 2015, l'import net del finançament repo en termes nominals pujava a 5.303 milions d'euros.

Actius líquids

A més d'aquestes fonts de finançament, Banc Sabadell manté un coixí de liquiditat en forma d'actius líquids per afrontar eventuais necessitats de liquiditat (T6).

En el cas de TSB, la primera línia de liquiditat el 31 de desembre de 2015 està composta principalment per *gilts* per un import de 1.718 milions d'euros i un excés de reserves al Banc Central d'Anglaterra (BoE) de 3.383 milions d'euros.

No hi ha imports significatius d'efectiu i equivalents que no estiguin disponibles per ser utilitzats pel grup.

A més de la primera línia de liquiditat, l'entitat manté un coixí d'actius hipotecaris i préstecs a administracions públiques elegibles com a col·lateral de cèdules hipotecàries i territorials, respectivament, que al tancament de 2015 afegien 7.376 milions en termes de capacitat d'emissió de noves cèdules pròpies elegibles com a col·lateral per al descompte en el BCE. Al tancament de 2015, la liquiditat disponible pujava a 29.623 milions d'euros en import efectiu, corresponent a l'import de la primera línia de liquiditat més la capacitat d'emissió de cèdules hipotecàries i territorials de l'entitat al tancament de l'any.

Compliment dels coeficients reguladors

El grup Banc Sabadell ha inclòs dins la seva gestió de liquiditat el seguiment de la nova ràtio de cobertura de liquiditat a curt termini o LCR (*liquidity coverage ratio*) i la ràtio de finançament estable neta o NSFR (*net stable funding ratio*), i ha reportat al regulador la informació requerida en base mensual i trimestral, respectivament. El mesurament de la liquiditat basant-se en aquestes mètriques forma part del control del risc de liquiditat en el conjunt de les UGL.

En relació amb la ràtio LCR, des de l'1 d'octubre de 2015 el mínim exigible reguladorament és el 60%, nivell àmpliament superat per totes les UGL de l'entitat, en què destaquen els casos de TSB i BS Espanya amb uns nivells de LCR molt folgats. Pel que fa al grup, la ràtio LCR de l'entitat s'ha situat de manera permanent i estable al llarg de l'any àmpliament per sobre del 100%.

Pel que fa a la ràtio NSFR, encara està en fase d'estudi i definició final. La data prevista d'implementació és el gener de 2018 i, igual que en la ràtio LCR, està previst un període d'aplicació gradual. Tanmateix, el banc ja ha implantat el seguiment d'aquesta ràtio com a mètrica de liquiditat per a les UGL.

	2015
Cash (*) + Posició neta interbancari	4.016
Disponible en pòlissa	4.349
Actius pignorats en pòlissa (**)	15.899
Saldo disposat de pòlissa del Banc d'Espanya (***)	11.550
Actius elegibles pel BCE fora de pòlissa	10.785
Altres actius negociables no elegibles pel banc central (****)	3.097
Total actius líquids disponibles	22.247

(*) Excés de reserves en bancs centrals.

(**) En valor de mercat i una vegada aplicada la retallada del BCE per a operacions de política monetària.

(***) Dels quals 11.000 corresponen, el 2015, a les subhastes de liquiditat del BCE a quatre anys amb objectiu específic (TLTRO o *targeted longer-term refinancing operations*).

(****) En valor de mercat i una vegada aplicada la retallada de la ràtio liquidity coverage ratio (LCR). Inclou renda fixa considerada com a actiu d'alta qualitat i liquiditat segons l'LCR (HQLA) i altres actius negociables de diferents entitats del grup.

Atesa l'estructura de finançament de l'entitat, amb un gran pes de dipòsits de la clientela i la majoria del finançament en el mercat centrada en el mitjà/llarg termini, l'entitat s'ha mantingut de manera estable en nivells àmpliament superiors al 100%.

Risc de mercat

Aquest risc es defineix com el que sorgeix davant l'eventualitat d'incórrer en pèrdues de valor de mercat en les posicions mantingudes en actius financers, a causa de la variació de factors de risc pels quals són afectats els seus preus o cotitzacions, les seves volatilitats o les correlacions entre ells (per exemple, renda variable, tipus d'interès o tipus de canvi).

Aquestes posicions generadores de risc de mercat es mantenen habitualment per la mateixa gestió de negocis d'intermediació de tresoreria o mercats de capitals o pel manteniment de posicions pròpies de caràcter discrecional.

També es pot generar pel mer manteniment de posicions globals de balanç (també denominades “de caràcter estructural”) que en termes nets queden obertes. En aquest últim cas, el grup tracta sota el sistema de gestió i supervisió de riscos de mercat la posició de risc de canvi estructural. Altres riscos de mercat de caràcter estructural motivats per factors com ara els tipus d'interès o de liquiditat es tracten en els apartats corresponents.

El sistema d'admissió, gestió i control de risc de mercat es basa en l'establiment de límits per a posicions expressament assignades i l'aprovació d'operacions de cada unitat de negoci, de tal manera que les diferents unitats de gestió tenen l'obligació de gestionar les seves posicions sempre dins els límits concedits i l'aprovació de les operacions per part de riscos.

La variació de preus de les matèries primeres no ha tingut impacte en l'exercici, atès que el grup

manté exposicions residuals, tant directes com en actius subjacents.

Activitat de negociació

El mesurament del risc de mercat s'efectua utilitzant la metodologia VaR i stressed VaR, que permet l'homogeneïtzació dels riscos dels diferents tipus d'operacions en els mercats financers.

El VaR proporciona una estimació de la pèrdua màxima potencial que presenta una posició a causa d'un moviment advers, però normal, d'algun dels paràmetres identificats que influeixen en el risc de mercat. Aquesta estimació s'expressa en termes monetaris i està referida a una data concreta, a un determinat nivell de confiança i a un horitzó temporal especificat. Per fer-ho, es tenen en compte els diferents nivells dels factors de risc de mercat.

La fiabilitat de la metodologia VaR utilitzada es comprova mitjançant tècniques de *backtesting*, amb les quals es verifica que les estimacions de VaR estan dins el nivell de confiança considerat.

L'*stressed* VaR es calcula com el VaR, però amb una finestra històrica de variacions dels factors de risc en situació d'estrès de mercat. La supervisió es complementa amb exercicis de simulació específics i amb escenaris de situacions extremes de mercat (*stress testing*), en què s'analitzen els impactes de diferents escenaris històrics i teòrics en les carteres, i també amb el càlcul de resultats de gestió, que s'utilitzen per seguir els límits *stop-loss*.

El seguiment del risc de mercat s'efectua diàriament i es reporta als òrgans de control sobre els nivells de risc existents i el compliment dels límits establerts per la Comissió de Control de Riscos per a cada unitat de gestió (límits basant-se en nominal, VaR i sensibilitat, segons els casos). Això permet percebre variacions en els nivells de risc i conèixer la contribució dels factors de risc de mercat.

El control de riscos es complementa amb exercicis